

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 42/17
Luxembourg, 27. april 2017

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca v zadevi C-186/16
Ruxandra Paula Andriuciu in drugi/Banca Româneasca SA

Po mnenju generalnega pravobranilca N. Wahla pogoj iz posojilne pogodbe, ki določa vračilo izposojenega zneska v tuji valuti, v kateri je bilo posojilo odobreno, ni nujno nepošten

Z zahtevo, da morajo biti pogodbeni pogoji določeni jasno in razumljivo, se prodajalcu ali ponudniku ne more naložiti, da napove nepredvidljiv poznejši razvoj dogodkov, kot so izredna nihanja menjalnih tečajev, in da o tem obvesti potrošnika

Med aprilom 2007 in oktobrom 2008 so Ruxandra Paula Andriuciu in 68 drugih oseb z romunsko banko Banca Românească SA sklenile kreditne pogodbe v švicarskih frankih (CHF) za pridobitev nepremičnin, refinanciranje drugih kreditov ali osebne potrebe. Kreditojemalci so morali mesečne obroke plačevati v CHF¹.

Menjalni tečaj med CHF in romunskim levom (RON) se je med letoma 2007 in 2014 skoraj podvojil. Kreditojemalci so menili, da je banka lahko predvidela nihanja menjalnega tečaja CHF. Zato so zadevo predložili romunskim sodiščem, pred katerimi so trdili, da zaradi pogojev, ki določajo vračanje kredita v CHF, nosijo tečajno tveganje in da so zato ti pogoji nepošten.

Pravo Unije² varuje potrošnike ob sklepanju pogodb s prodajalcem ali ponudnikom. Zlasti določa, da je pogodbeni pogoj mogoče šteti za nepošten, če v škodo potrošnika povzroči znatno neravnotežje v pogodbenih pravicah in obveznostih strank. Nepoštenost pogodbenega pogoja se oceni ob upoštevanju narave blaga ali storitev, za katero je bila sklenjena pogodba, in s sklicevanjem na vse okoliščine, ki so obstajale v času sklepanja pogodbe, ter na vse druge pogoje te pogodbe. Ocena nepoštenosti pogojev ne sme biti povezana z opredelitvijo glavnega predmeta pogodbe, če so pogoji v jasnem in razumljivem jeziku.

Curtea de Apel Oradea (pritožbeno sodišče v Oradei, Romunija), ki mu je bila zadeva predložena, je Sodišču postavilo tri vprašanja glede ocene zadevnega pogodbenega pogoja. Namen dveh od teh vprašanj je ugotoviti, ali je mogoče šteti, da se sporni pogoj nanaša na glavni predmet pogodbe, in ali je ta formuliran „jasno in razumljivo“, tako da morebitne nepoštenosti tega pogoja ne bi bilo mogoče oceniti. Poleg tega je navedeno sodišče prosilo Sodišče za pojasnila o tem, kdaj je treba presojski obstoj „znatnega neravnotežja“ med pravicami in obveznostmi strank.

Generalni pravobranilec Nils Wahl se je v sklepnih predlogih z današnjega dne skliceval na besedilo zadevnih pogodbenih pogojev in na dejanski in pravni okvir, v katerem so bile posojilne pogodbe sklenjene. Upošteval je dva odločilna elementa. Prvič, poudaril je, da se za posojilne pogodbe v tuji valuti običajno uporablja nižja obrestna mera kot za posojilne pogodbe v nacionalni valuti, in sicer prav v zameno za „tečajno tveganje“, ki bi ga lahko vključevale ob devalvaciji nacionalne valute. Drugič, navedel je, da je banka odobrila posojila v CHF in da ima pravico do vračila teh posojil v isti valuti. Po mnenju generalnega pravobranilca ni mogoče šteti, da je obveznost plačila mesečnih obrokov v CHF pomožni element pogodbe, ampak je del ključnih elementov posojilne pogodbe v tuji valuti.

¹ V skladu z informacijami, ki jih ima na voljo Sodišče, naj bi več kot 50.000 gospodinjstev v Romuniji najelo posojila v CHF.

² Direktiva Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 2, str. 288).

Generalni pravobranilec je na podlagi tega zaključil, da **pogoj posojilne pogodbe, v skladu s katerim mora posojiljemalec znesek vrniti v valuti, v kateri je bil odobren, spada pod pojem „glavni predmet pogodbe“.**

Glede drugega vprašanja, ki je bilo postavljeno Sodišču, je generalni pravobranilec pojasnil, da se z zahtevo, da mora biti pogodbeni pogoj določen jasno in razumljivo, predpostavlja, da potrošnik sporni pogoj razume tako formalno in slovnično kot tudi glede njegovega dejanskega obsega. Tako bi moral biti povprečni potrošnik, ki je normalno obveščen ter razumno pozoren in preudaren, ne le seznanjen z možnostjo zvišanja ali znižanja vrednosti tuje valute, temveč tudi zmožen oceniti posledice takega pogoja za njegove finančne obveznosti. **Z zahtevo, da morajo biti pogodbeni pogoji določeni jasno in razumljivo, pa se prodajalcu ali ponudniku ne more naložiti, da napove nepredvidljiv poznejši razvoj dogodkov, kot so nihanja menjalnih tečajev valut iz postopka v glavni stvari, niti da potrošnika obvesti o takem razvoju ter prevzame odgovornost za njegove posledice.**

Nazadnje se je generalni pravobranilec izrekel o vprašanju, na kateri trenutek se je pri oceni obstoja znatnega neravnotežja med pravicami in obveznostmi strank treba osredotočiti. Pojasnil je, da je to vprašanje smiselno le, če bi Sodišče ugotovilo, da sporni pogoj ne spada pod pojem „glavni predmet pogodbe“ ali da ni določen jasno in razumljivo. Generalni pravobranilec je menil, da prodajalca ali ponudnika ni mogoče šteti za odgovornega za dogodke po sklenitvi pogodbe, ki so neodvisni od njegove volje (kot so zlasti tečajna nihanja). V nasprotnem primeru se prodajalcu ali ponudniku ne bi samo naložile nesorazmerne obveznosti, temveč bi bilo ogroženo tudi načelo pravne varnosti. Generalni pravobranilec je v zvezi s tem zaključil, **da je treba upoštevati vse okoliščine, ki bi jih prodajalec ali ponudnik lahko razumno predvidel ob sklenitvi pogodbe. Znatnega neravnotežja pa ni mogoče oceniti glede na dogodke po sklenitvi pogodbe, ki jih prodajalec ali ponudnik ni obvladoval in jih ni mogel predvideti (kot so spremembe menjalnega tečaja).**

OPOZORILO: Sklepni predlogi generalnega pravobranilca za Sodišče niso zavezujoči. Naloga generalnih pravobranilcev je, da Sodišču popolnoma neodvisno predlagajo pravno rešitev zadeve, ki jo obravnavajo. Sodniki Sodišča zdaj začenjajo razpravo v tej zadevi. Sodba bo izdana naknadno.

OPOZORILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sklepnih predlogov je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan predstavitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793